

Magtanvendelser på det specialiserede voksenområde i 2021

Sagsprocedure

Social- og Handicapudvalget.

Resume

Hvert år udarbejdes der en orientering om indberetning af magtanvendelser på det specialiserede voksensocialområde. Denne sag omhandler indberetninger i 2021, hvor der har været 52 indberetninger af magtanvendelser fordelt på 12 forskellige borgere.

Indstilling

Center for Job & Socialservice indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Sagsbeskrivelse

Magtanvendelse er et indgreb i selvbestemmelsesretten overfor voksne. Der er en stram lovramme for hvem der må udføre en magtanvendelse og i hvilke situationer en magtanvendelse må bruges. For eksempel skal den enkelte magtanvendelse være absolut nødvendig ifølge magtanvendelsesreglerne. Den medarbejder, der udfører magtanvendelsen skal sørge for at bruge det tiltag, der er mindst indgribende overfor borgeren, men som samtidig er tilstrækkelig i situationen. Derudover er det essentielt, at magtanvendelsen er proportionel i forhold til det, man prøver at opnå med indgrebet.

Magtanvendelse i praksis er når borgeren ikke frivilligt medvirker til en specifik handling. Magtanvendelse bruges eksempelvis i forbindelse med udadreagerende eller selvskadende adfærd, eller ved bekymring for, at borgeren ikke får opfyldt sine basale behov for omsorg i form af personlige pleje, behandling, medicin m.v. Medarbejderne skal have gjort alt, hvad de kan for at motivere borgeren og finde andre løsninger, inden de må anvende magtanvendelse. Alle tilfælde af magtanvendelse skal registreres og indberettes på skemaer fra Socialstyrelsen. Kommunerne er derefter forpligtet til at følge op på magtanvendelserne.

Siden 2016 har Center for Job & Socialservice haft et skærpet fokus på magtanvendelser. Indberettede magtanvendelser vurderes en gang månedligt i vores magtanvendelsesudvalg, hvor hver enkel magtanvendelse bliver vurderet. Tilbuddet orienteres herefter skriftligt om Greve Kommunes vurdering af magtanvendelsen og vurderingen registreres i borgerens sag. Greve Kommune underretter også Socialtilsyn Øst i de sager, hvor tilsynet har en tilsynsforpligtelse.

Der er et særligt fokus på at følge op på de tilbud, der ikke kan demonstrere handleanvisninger til hvordan de forebygger magtanvendelser i arbejdet med borgeren. Det kan f.eks. være nødvendigt for tilbuddet at igangsætte et udredningsarbejde af borgerens udvikling og behov for at sikre at tilbuddet bruger de rette socialpædagogiske metoder i samspillet med borgeren. Det er også muligt at for tilbuddet at indgå i et samarbejde med VISO (Den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation). VISO yder rådgivning til fagfolk og borgere i specialiserede sager på socialområdet.

Magtanvendelserne

I 2021 er der indberettet 52 magtanvendelser på voksensocialområdet fordelt på 12 forskellige borgere. Ud af de 52 magtanvendelser har 51 fundet sted på eksterne tilbud og én har fundet sted på Greve Kommunes eget botilbud. Til sammenligning blev der i 2020 foretaget 44 indberetninger af magtanvendelser fordelt på 12 borgere.

Der er i 2021 indberettet to magtanvendelser som omhandler flytning uden samtykke, på samme borger. Disse er udført uden at være i overensstemmelse med magtanvendelsesreglerne og de er sket uden Greve Kommunes medvirken. Greve Kommune har krævet en redegørelse af forløbet hos tilbuddet. Greve Kommune har givet borgers værge råd og vejledning i forhold mulighederne for at klage civilretligt. Familieretshuset har siden lavet en afgørelse i sagen, hvor Familieretshuset afgør at borgerens behov ikke tilgodeses i det nuværende tilbud. Greve Kommune arbejder derfor aktivt med at finde et egnet tilbud til borgeren.

Derudover er der i 2021 indberettet to magtanvendelser, hvor Greve Kommune vurderer at indgrebene ikke er proportionelle i forhold til det, som tilbuddet forsøger at opnå med magtanvendelserne. Det er to magtanvendelser på samme borger. Greve Kommune har informeret tilbuddet om vurderingen af magtanvendelserne og krævet at tilbuddet udarbejder handlingsanvisninger. Sagen følges tæt og VISO er involveret. Det forventes, at det udredningsarbejde tilbuddet laver i samarbejde med VISO vil give handlingsanvisninger, der forebygger brugen af magtanvendelser overfor borgeren.

25 af magtanvendelser i 2021 omhandler en borger, på et eksternt botilbud. Greve Kommune har fulgt op på magtanvendelserne med botilbuddet. Der er gennemført undervisning i brugen af magtanvendelser og forebyggelse af magtanvendelser for en gruppe af medarbejderne på botilbuddet. Sagen følges tæt og det forventes at det udredningsarbejde botilbuddet har igangsat i forbindelse med at lave handleanvisninger er med til at forebygge brugen af magtanvendelser overfor borgeren.

De 23 øvrige magtanvendelser foretaget i 2021 er foretaget på seks andre eksterne tilbud og en på Greve Kommunes eget sociale botilbud. Disse magtanvendelser er vurderet forsvarlige og nødvendige magtanvendelser indenfor gældende praksis. Magtanvendelserne vurderes, som velovervejede med refleksion over egen praksis og ikke voldsomme af karakter. Heraf er der en magtanvendelse, der efter værgers ønske nu efterprøves retsligt ved Roskilde domstol. Muligheden for at klage over et indgreb samt at få efterprøvet lovligheden af et indgreb civilretligt er et redskab borgere og pårørende kan gøre brug af.

Oversigt over indberetninger af magtanvendelser i 2021	
Type af magtanvendelse	Antal
Afværgenhjælp Det kan f.eks. være hvis en medarbejder kortvarigt holder fast i borgeren eller fører borgeren væk fra computeren, som borgeren er ved at ødelægge. Serviceloven §124c	2
Fastholdelse m.v. Det kan f.eks. være hvis en medarbejder holder fast i borgeren eller fører borgeren væk fra fællesarealet og ind i boligen, for at forhindre borgeren i udadreagerende adfærd, at borgeren f.eks. smider ting efter en anden borger/ medarbejder i fællesarealet. Serviceloven § 124d	34
Stofseler Det kan f.eks. være hvis medarbejderen fastspænder borgeren med en stofsele, for at undgå at borgeren falder ud af kørestolen i forbindelse med eksempelvis transport. Fastspænding med stofsele for må kun bruges når kommunen har givet tilladelse til det og det skal indberettes. Serviceloven § 128	13
Brug af tryghedsskabende velfærdsteknologi Det kan f.eks. være teknologi i for af en alarm som bruges i arbejdet med borgere med demens eller borgere med epilepsi. Serviceloven § 128b	1
Flytning uden samtykke Det er en flytning af en borger fra borgerens bolig uden borgerens samtykke. Flytning uden samtykke kan kun ske undtagelsesvis og det er handlekommunens Familieretshus der træffer afgørelsen. Serviceloven §§129 og 129a	2
Magtanvendelser i alt	52

Lovgrundlag

De relevante regler om magtanvendelser fremgår af Lov om social service § 124-136.

Økonomiske konsekvenser

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Kommunikation

Sagen sendes til orientering ved Handicaprådets møde d. 3. februar.